

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

Art. unicus. An innascibilitas per negationem, vel per aliquid positivum, in
ratione notionis constituatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

enim nomine designatur, Patrem nedum in di-

uita personarum Triade, primatum tenere ori-

gine per hoc nomen, ingenitum, significatur, per

ARTICULUS UNICUS.

An innascibilitas per negationem, vel per

hujus difficultatis resolutione tres reperio

Secunda docet illam constitui in ratione no-

Tertia allert illam in ratione notionis im-

Dico, innascibilitatem non constitui in ratione

Probatur etiam conclusio ex eodem Docto-

Tom. II.

tis, ait; Nec propter hoc sequitur quod ingenitum non

Secundo probatur conclusio ratione funda-

Denique probatur conclusio specialiter con-

Tom. II.

8.

9.

gine activa vel passiva fundari: Ergo si in Patre non detur unus & communis influxus, quo in Filium & in Spiritum Sanctum influat, non poterit dari unus respectus transcendentalis, quo indivise utramque personam respiciat, ut docet Alarcon, sed adæquate Filium respiciet paternitate, & Spiritum Sanctum spiratione activa.

10. Sed opponit ille Author, quod Pater vocatur à SS. Patribus *Fontana Divinitas*, seu *fundamentale Trinitatis principium*; unde ad notionem Patris pertinet hoc quod est esse principium universale, & veluti primam radicem aliarum personarum: At in ratione principii radicalis Filii & Spiritus Sancti non constituitur per paternitatem & spirationem; cum per illas solum comparetur ad Filium & Spiritum Sanctum, ut proximum illorum principium: Ergo per formalitatem aliquam ab illis distinctam; quæ cum absoluta non sit, nec sit relatio prædicamentalis, erit utique transcendentalis relatio, quæ ut principium radicale indivise utrumque respiciet; & consequenter hæc fundabit negationem ingentitatis, & innascibilitatem in ratione notionis constituet.

11. Respondeo concessa Majori, negando Minorem. Ad cuius probationem dicendum est, paternitatem posse considerari dupliciter, scilicet ut est relatio, & ut est substantia, seu forma hypostatica, primò terminans & modificans naturam divinam. Sub priori consideratione non constituit Patrem fundamentale Trinitatis principium, seu principium radicale Filii & Spiritus Sancti, sed solum illum refert ad Filium; bene tamen sub posteriori, quia ut sic fundat in Patre incapacitatem essendi ab alio, & connotat divinam naturam, ut à se & non ab alio habitam: unde sub hac ratione paternitas de materiali & fundamentaliter hoc nomine, *ingentum*, prout est Patri proprium, & notio illius, importatur.

12. Dices, ex hoc sequi, innascibilitatem non esse notionem à paternitate distinctam: nam ad constituendam diversam notionem, requiritur conceptus objectivus virtualiter saltè distinctus, ut disputatione præcedenti dicebamus: Sed paternitas, ut forma hypostatica, non distinguitur virtualiter à se ipsa ut referente: Ergo si ut forma hypostatica hoc nomine *ingentum* de materiali importetur, innascibilitas non erit notio à paternitate distincta.

13. Sed facile responderetur, negando sequelam Majoris. Ad cuius probationem dicendum est, quòd ad constituendam diversam notionem, requiritur conceptus objectivus virtualiter distinctus, saltè ex parte illius quod de formali significat; non tamen semper exigitur; quòd virtualiter sit diversus ex parte ejus quod fundamentaliter & de materiali tantum importat unde cum paternitas, ut gerit munus substantiæ & formæ hypostaticæ, primò modificans naturam divinam, de materiali solum & fundamentaliter hoc nomine, *ingentum*, prout est Patris notio importetur, illudque de formali significet negationem omnis processionis, seu passivæ productionis, quæ virtualiter à paternitate distinguitur, innascibilitas erit notio à paternitate distincta.

DISPUTATIO IX.

De Persona Filii.

Ad questionem 34. & 35. D. Thomæ.

Varia in sacris litteris Dei Filius vocatur nomina, quæ sub duodenario numero Ambrosius *lib. 2. de Fide* in prologo ex variis tam veteris quam novi Testamenti locis collegit. Vocatur enim Filius Dei, Verbum, Imago, Idea, Principium, Sapientia, Lux, Candor lucis æternæ, Character, Figura substantiæ, Speculum, Veritas. De quibus nominibus hæc subiungit idem Ambrosius: *Hi sunt pretiosi illi lapides, Sardius, Iaspis, Smeragdus, Chrysolitus, & alii, quibus Sancti Aaron, qui Christi figuram gessit, vestimentum intexitur. Ille veri amictus est sacerdotis, hæc vestis nuptialis, hic textus propheticus, qui bene noverit ista contexere. Filius Dei dicitur, quia ex Deo Patre nascitur. Verbum, quia ex ore Altissimi cum perfecta ejus notitia prodit. Imago, splendor gloriæ, & speculum, quia nihil ei deest quominus perfecte Patrem exprimere possit. Vapor virtutis Dei, quia ejusdem cum Patre naturæ. Candor lucis æternæ, quia ei coæternus. Character, à Patre personali differentia, non essentiali perfectione discretus.*

Ex his nominibus alia sunt quæ respectum dicunt ad Patrem, ut Filius, Verbum, Imago; alia quæ relationem ad creaturas exprimunt, ut idea, principium, exemplar; alia propria & notionalia, ut Filius, Verbum, & Imago; alia omnibus personis communia, & Filio appropriata, ut lux, virtus, vita, principium, idea &c.

De his omnibus nominibus non agit D. Thomas in præfenti, sed tantum de duobus præcipuis, scilicet de nomine Verbi, & Imaginis: quia (inquit) *ratio Filii ex ratione Patris consistit. Unde hujus S. Doctoris vestigiis in hærentes, solum de ratione Verbi & Imaginis in hac disputatione disseremus.*

ARTICULUS I.

An Verbum ex cognitione omnium personarum divinarum per se procedat?

Tertullianus in Apologetico, agens de æterna & arcana Christi generatione; & Gentilium Philosophorum, qui ex proprio cerebro tot vana fallorum Deorum finxere commenta, insipientiam irridens: *Accipite* (inquit) *hanc fabulam, similis est vestris.* Alludit, ni fallor, ad illam fabulam, quæ Poëtæ finxerunt Minervam ex Jovis cerebro proditisse. Aliquid enim simile obcer fides Christiana, ubi divina generationis pandit arcanum: credit enim increatum æternum Patris Filium ex fecundissima ejus mente ante sæcula genitum fuisse, juxta illud divina Sapientia verbum; *Ego ex ore Altissimi prodii: id est, ex intellectu Patris, qui est veluti os Spiritus substantiæ.* Unde in præfenti inquirunt Theologi, ex quorum objectorum cognitione Verbum divinum producatur? & num ex omnium personarum divinarum notitia per se procedat?